Bilag 5 Budgetbevilling 2026 og budgetnotat om genopretning af fysiske værdier i grønne områder

Budgetbevilling 2026

TM002 Genopretning af fysiske værdier i grønne områder

Parterne er enige om at afsætte midler til genopretning og rettidigt vedligehold af byens fysiske værdier i kommunens grønne områder.

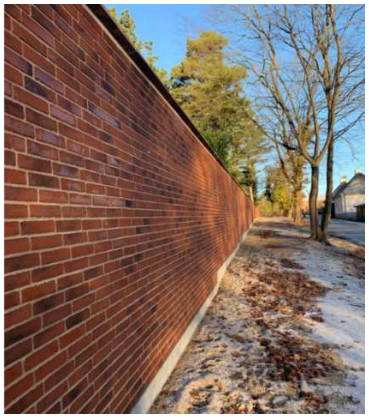
Der afsættes:

- 100 mio. kr. samlet på anlæg i 2026-2029 til genopretning og vedligehold af grønne områder.

Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøudvalget selv anviser ledigt anlægsmåltal til de 10,0 mio. kr. afsat til 2026.

TM002 Genopretning af fysiske værdier i grønne områder (specifik udfordring)

Kategorisering	
Need to	
Fastholdelse/rekruttering	
Rettidig omhu	
Specifik udfordring	x
Bevillingsudløb	
Henvist sag	x
Bestilt af politisk parti	
Bestilling fra borgmesterforum eller tværgående pakke	
Bestilt af fagudvalg	
Bestilt administrativt	

Relation til øvrige budgetnotater	
Relateret til:	Gensidigt udelukkende?
TM091	Nej
TM093	Nej

Resumé

Budgetnotatet indeholder finansiering af en plan for omkostningseffektiv genopretning og rettidigt vedligehold af byens fysiske værdier i kommunens grønne områder og stop for det accelererende forfald. Kortlægningen viser, at hvis kommunen ikke udbedrer genopretningsefterslæbet og imødekommer vedligeholdelsesbehovet, vil genopretningsefterslæbet udgøre ca. 2,6 mia. kr. i 2049.

Beslutning

- Der skal træffes beslutning om at finansiere 28,5 mio. kr. i 2026 og 57 mio. kr. årligt fra 2027-2047 og 52,8 mio. kr. i 2048 til finansiering af en plan for genopretning og vedligeholdelse af byens fysiske værdier i kommunens grønne områder (anlæg).

Baggrund

Der blev i Budget 2025 vedtaget følgende hensigtserklæring: "*Parterne noterer sig, at vedligeholdelsesmodel for genopretning af fysiske værdier i grønne områder kan indgå i forhandlingerne om kommende års budgetter.*"

I budget 2025 præsenterede Teknik- og Miljøforvaltningen en genopretningsplan baseret på hensigtserklæringen vedtaget i budget 2023 om at forvaltningen skulle vende retur med en plan: "*Parterne er enige om, at Teknik- og Miljøforvaltningen i samarbejde med Økonomiforvaltningen kortlægger vedligeholdelses- og genopretningsbehovet på byens fysiske værdier i de grønne områder og udarbejder en plan for en omkostningseffektiv genopretning.*". Baggrunden for hensigtserklæringen er, at Teknik- og Miljøforvaltningen i Budget 2019–Budget 2023 har rejst genopretningsprojekter som need to-renovering for 122,5 mio. kr.

I 2023-2025 har forvaltningen ikke rejst akutte renoverings- og genopretningssager, men har arbejdet på at kortlægge den fysiske tilstand og udarbejde en systematisk plan for omkostningseffektiv genopretning. Da der ikke blev afsat finansiering i budget 2025 til genopretningsplanen indgår der til budget 2026 to need to renovering sager, som også er indeholdt i genopretnings- og vedligeholdelsesplanen for de fysiske værdier. Finansieringsbehovet i genopretningsplanen er nedskrevet svarende til finansieringsbehovet i budgetnotaterne.

Hvis der ikke afsættes finansiering til de to need-to sager, opskrives finansieringsbehovet i genopretningsplanen igen tilsvarende. Need to sagerne er beskrevet i følgende budgetnotater:

- TM091 Genopretning af bygninger på kirkegårdsområdet
- TM093 Amager Strand, havn og stensætning

Finansieringsbehovet i genopretningssagen er desuden blevet nedskrevet med udgiften til renoveringen af taget på Bispebjerg Krematorium, da der er fundet en mulighed for takstfinansiering af denne udgift.

Såfremt der ikke afsættes finansiering til en systematisk genopretningsplan, vil de akutte sager blive rejst som need to-sager de kommende år.

Overflytning af genopretningsprojekter til Kultur- og Fritidsudvalget
På grund af ressortfordeling pr. 1. januar 2026 overgår en del af genopretnings- og vedligeholdelsesplanen til Kultur- og Fritidsforvaltningen. Den nærmere fordeling indgår i den igangværende dialog mellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Kultur og Fritidsforvaltningen.

Indhold
Mere end halvdelen af de fysiske værdier i kommunens grønne områder er meget slidte eller kraftigt nedbrudte. Hvis ikke der afsættes midler til genopretning, vil elementerne forfalde yderligere, og de grønne områder vil fremstå nedslidte. På flere bygninger og bygværker kan der blive risiko for nedstyrtningsfare og personskade, og der vil inden for de kommende år blive behov for at rejse en række need to-behov jf. bilag 2, hvis der ikke afsættes finansiering til en systematisk genopretningsplan.

Hvis der ikke tilføres tilstrækkelige midler til genopretning af de fysiske værdier i de grønne områder, vil det samlede genopretningsefterslæb blive større, fordi flere fysiske værdier vil blive mere nedslidte. Uden tilstrækkelig finansiering til løbende genopretning, vil efterslæbet således i 2049 udgøre ca. 2,6 mia. kr. Omkostningerne stiger, fordi manglende rettidigt vedligehold kan resultere i, at elementer skal udskiftes og ikke kan renoveres, hvilket medfører en betydelig merudgift.

Det viser en analyse, som Teknik- og Miljøforvaltningen har udført i samarbejde med Økonomiforvaltningen. Analysen består af en kortlægning og tilstandsregistrering af de fysiske værdier, herunder bygninger, bygværker, belægninger og inventar med ekstern bistand fra NIRAS og Sweco, jf. bilag 1. Tilstands- og behovsvurderingen er udført efter Københavns Ejendommes kategoriseringsmodel fra 1 (god) til 5 (nedslidt). Konklusionen er, at mere end halvdelen af de fysiske værdier enten er meget slidt eller nedslidt svarende til hhv. tilstandskategori 4 eller 5. Kortlægningen viser et samlet genopretningsefterslæb på ca. 1,017 mia. kr. og et samlet årligt vedligeholdelsesbehov på 45 mio. kr.

Analyseresultaterne blev forelagt Teknik- og Miljøudvalget den 27. februar 2024 og opdaterede tal for genopretningsbehovet blev senest forelagt udvalget den 26. maj 2025. Siden er finansieringsbehov genberegnet på grund af nye data fra NIRAS. Det har resulteret i en opjustering af det samlede genopretningsefterslæb og en nedjustering af det årlige vedligeholdelsesbehov.

NIRAS har beregnet de forventede levetider for ca. 80 % af de fysiske elementer. Levetidsberegningen er baseret på tilstandsniveauer og omfanget af vedligeholdelsesopgaven. Resultatet viser, at en stor andel af elementerne i tilstand 4 og 5 i løbet af de næste 1-6 år vil være nedbrudte og vil skulle udskiftes. Overordnet viser rapporten følgende:

- Tilstand 5 – restlevetiden er for ca. 93 % af elementerne estimeret til 1-2 år.
- Tilstand 4 – restlevetiden er for ca. 78 % af elementerne estimeret til 3-6 år.
- Tilstand 3 - restlevetiden er for ca. 80% af elementerne estimeret til 5-15 år

Konkret kan nævnes to priseksempler vedr. Vestre Kirkegård.

- Kirkegårdsmur (estimeret pris pr. m2):
    - Renovering: Udkradsning og omfugning: 2.100-2.400 kr.
    - Udskiftning: 6.250 kr.
- Vinduer Nordre Kapel (estimeret pris pr. enhed):
    - Renovering: Maling og snedkerreparation: 6.250 kr.
    - Udskiftning: Indkøb og montage: 42.200 kr.

Eksemplet illustrerer, at det er væsentligt billigere at vedligeholde og renovere i tide, mens omkostningerne stiger markant, hvis muren/ vinduerne får lov til at forfalde til et punkt, hvor en renovering ikke længere er mulig.

Genopretnings- og vedligeholdelsesplan
Teknik- og Miljøforvaltningen foreslår derfor en omkostningseffektiv genopretnings- og vedligeholdelsesplan, der rettidigt skal standse det accelererende forfald og håndtere de mest nedslidte elementer. Teknik- og Miljøudvalget godkendte genopretnings- og vedligeholdelsesplanen den 10. juni 2024. Med denne indsats overgår flere kommende need to behov til en rettidig, langtidssikker og omkostningseffektiv løsning for planlagt vedligehold og genopretning af kommunens fysiske værdier i de grønne områder, såfremt der afsættes økonomi til indsatsen. Genopretnings- og vedligeholdelsesplanen løber i 23 år fra 2026, hvor der afsættes 28,5 mio. kr. i 2026 og årligt 57 mio. kr. i perioden 2027-2047 og 52,8 mio. kr. i 2048 til genopretning og vedligehold. Planen indebærer, at genopretningen af de fysiske værdier sker rettidigt og på det økonomisk optimale tidspunkt, så store og omkostningstunge genopretninger eller erstatninger senere hen undgås.

Teknik- og Miljøforvaltningen har udarbejdet et foreløbigt udkast til eksekveringsplan for 2026-2029, jf. bilag 3. Teknik- og Miljøforvaltningen vil årligt forelægge sag til Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen vedr. udmøntning af konkrete genopretningsprojekter inden for Teknik- og Miljøudvalgets ressort

Afgrænsning og fremtidige projekter

Teknik og Miljøforvaltningen har i genopretningsplanen foretaget en række afgrænsninger, som medfører, at en række elementers genopretningsbehov ikke vil være omfattet af genopretningsplanen:

- Bevaringsværdige gravminder er afgrænset til 1.400 ud af 3.000 elementer, med udgangspunkt i genopretning af gravminder med særlig historisk betydning
- Bredsikring, trækonstruktioner og små parksøer er afgrænset til, at kun halvdelen af det kortlagte genopretningsbehov genoprettes. For bredsikring med stenkonstruktioner fastholdes genopretningsbehovet, som bl.a. omfatter konstruktioner der holder på stier og veje eller fungerer som kystsikring mm. Monumenter, skulpturer, parkbelysning, strande, blomsterbede, motionsudstyr, fitness, parkourredskaber, cykelstativer, bomme, mv. er ikke medtaget.
- Moderniseringer i forbindelse med renoveringer udover almindelige lovkrav til byggeriet er ikke medtaget.

Træer, cykel- og bilparkeringspladser
Genopretnings- og vedligeholdelsesplanen har ikke konsekvenser for antallet af træer, cykel- eller bilparkeringspladser.

Økonomi
Med budgetnotatet vedtages og finansieres genopretningsplanen. Teknik- og Miljøforvaltningen vil årligt forelægge sager for Teknik- og Miljøudvalget og Borgerrepræsentationen vedrørende udmøntning af konkrete genopretningsprojekter.

Med bevillingen afsættes midler til systemunderstøttelse og datastyring af genopretningsindsatsen. Finansiering hertil indgår i estimerede udgifter.

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget *(1.000 kr. – 2026 p/l)*	**Styringsområde**	**2026**	**Årligt 2027-2047**	**2048**	**I alt**
- Genopretning og vedligehold	Anlæg	28.500	57.000	52.800	1.278.300
Udgifter i alt		**28.500**	**57.000**	**52.800**	**1.278.300**

Risikovurdering og proces
Den overordnet risikovurdering er, at anlægsprojekterne er relativt ukomplicerede, og der er derfor afsat 5 % af anlægsomkostningerne til risikotillæg. Udvikling på bygge- og anlægsmarkedet, herunder mængder af eksempelvis kvalificeret arbejdskraft, kan både medføre økonomiske og/eller tidsmæssige afvigelser.

En mindre del af bygningsmassen er fredet. Der er taget højde for dette i prissætning af genopretnings- og vedligeholdelsesbehovet for disse bygninger. I planlægningen af genopretningsindsatsen inddrages også de borgerbaserede udviklingsplaner for de fredede parker og kirkegårde, biodiversitetsstrategien og planer for skybrudsprojekter.

Genopretningen afholdes inden for den samlede anlægsbevilling. Hermed afregnes mer- og mindreforbrug fra gennemførte genopretningsprojekter med bevillingen.

Tidligere afsatte midler
Der er ikke tidligere givet midler til formålet.

Administrativt bilag

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 2. Udgifter på alle styringsområder

1.000 kr. – 2026 p/l	**Udvalg**	**Bevilling**	**2026**	**Årligt 2027-2047**	**2048**	**I alt**
Anlægsudgifter (finansiering)						
- Udførsel	TMU	3140 - Genopretningsrammen	26.434	52.870	48.970	1.185.623
-Udgifter til bygherreorganisation	TMU	3140 - Genopretningsrammen	2.066	4.130	3.830	92.677
Anlægsudgifter i alt			**28.500**	**57.000**	**52.800**	**1.278.300**

Øvrige tekniske oplysninger

Bydel

Bydækkende: ☒											
Bispebjerg	☐	Indre by	☐	Vesterbro/Kgs. Enghave	☐	Valby	☐	Amager Øst	☐	Udenbys	☐
Nørrebro	☐	Østerbro	☐	Brønshøj/Husum	☐	Vanløse	☐	Amager Vest	☐		
Adresse											

Høring

Har budgetnotatet været i høring?	**Ja**	**Nej**
Ejendomsfaglig høring i TEo/ByK/KEID	X	

Bilag

Bilag 1. Kortlagte og tilstandsregistreret fysiske værdier i de grønne områder
Bilag 2. Forventede need to behov for kommende budgetforhandlinger
Bilag 3. Foreløbigt udkast til eksekveringsplan for 2026-2029